

HOVÁ LETTEK A RÉGI ÍZEK, AVAGY A BIOTERMÉKÉ A JÖVŐ?

Az ökotgazdálkodás a Dél-Alföldön is terjed

A hetvenes-nyolcvanas években még bolondériának tartották. Mára a jövő gazdálkodási útja, melyet szigorú elvek szabályoznak: a biokertészet.

Hová lettek a régi ízek? – tesszük fel nap mint nap a kérdést, miközben a hipermarketek zöldségosztályán automatikusan a nagyobb, kerekesebb, szabályosabb almáért nyúlunk. Az ízek, aromák, a növény természetes védekező rendszeréhez tartoztak. Mivel ez a rendszer a vegyszerek, mesterséges anyagok hatására gyöngült, így a termék íze is megváltozott.

Tehén nélkül is lehet tejet előállítani

Élelmiszert hamisítani ma még nem bűn – mondja Kálló Gábor, a Dél-Alföldi Biokultúra Egyesület elnökségi tagja –, nem úgy, mint dohányterméket vagy alkoholt. Ma már előállítanak tejet tehén nélkül, kenyeret gabonamennyiség csökkentésével. Sőt ahogy Hans-Grimm Ulrich A leves hazudik című könyvében írja, akár szennyvíziszapból is készülhet élelmiszer.

Az asztma és más felső légúti megbetegedések, de az allergia is közvetlen összefüggésbe hozható a mesterséges anyagokkal – hangsúlyozza Kálló Gábor. Nyomelemhiány miatt kialakult betegségek megelőzésére is hiába eszünk minden nap zöldséget, gyümölcsöt, ha bennük sincs

már meg a szükséges tápanyag.

Semmi manipuláció

Ez kortünet, kell-e védekezni ellene? Természetesen igen. Ahhoz, hogy az élelmiszer betöltse három fő funkcióját – táplálék, gyógyszer, élvezeti cikk –, olyan terméket kell választani, és úgy feldolgozni, ami a manipuláció lehetőségét kizárja

Mit kell tehát figyelembe vennie annak, aki biogazdálkodást szeretne folytatni? Már a szaporítóanyagok ökológiai eredetűnek kell lenni. A földbe sem műtrágya, sem szintetikus gyomirtó nem kerülhet. A biogazdák a növényvédelemhez is a természetes lehetőségeket veszik igénybe. Ilyen többek között a vetéscserzés alkalmazása. A tápanyag-utánpótlást komposztált szerves trágyával vagy a Balaton-felvidékről származó alginittal oldják meg. A raktározásban és feldolgozásban is szigorú előírások érvényesülnek, melyet a Biokontroll Hungária Kht. munkatársai ellenőriznek.

Módszerek és termékek

A jövő biogazdái a Biokultúra Egyesület által fenntartott bemutató gazdaságokba látogathatnak el, ahol ingyen

Héjja Kálmán kútvölgyi gazdaságában. Vissza a természet(es)hez

ILLUSZTRÁCIÓ: TÉSIK ATTILA

Biogazdák, ha összefognak

A Biokultúra Egyesület 1983-ban országos klubként kezdte működését. 1989 óta országos egyesület, harminckét hazai és tizenhárom külföldi csoporttal. Körülbelül ezernégyszáz tagja van,

melyből kétszáznyolcvan tartoznak az egyesület dél-alföldi régiójához. Céljuk az ökológiai mezőgazdaság terjedésének előmozdítása, a biokertészek összefogása.

megkapják a szükséges felvilágosítást. Számukra tanfolyamokat is szerveznek, de mindenkinek a földje elhelyezkedésének, talajadottságainak megfelelően kell kiválasztani a megfelelő módszereket.

A piac biztosított, a termékek könnyen felismerhetők, hiszen védjegyzettek, vagy szakboltban árulják azokat. A fejlődés dinamizmusát jelzi, hogy tíz éve Magyarországon az ellenőrzött ökoföldek néhány tízezer hek-

tárt tettek ki, tavaly már száz-ezer hektáron folyt biogazdálkodás, ez néhány éven belül a szakértők szerint három-négy-száz-ezer hektárra nő.

Kálló Gábor külföldi példát említve hangsúlyozza, Dániá-

ban az állami intézményekben is szempont az egészség, például iskolai étkeztetésben lehetőség szerint ökoterméket használnak alapanyagként. Ez a szemlélet nálunk egyelőre hiányzik, a gazdaságok fenntartásához szükséges uniós pályázati kiírások idén késnek, így előfordulhat, hogy a gazdák nem részesülnek támogatásban, illetve a 2004-re szükséges összegekhez csak jövőre jutnak hozzá.

G. ZS.

A HÁZIIPARI KFT. NEM VÁRTA MEG A CSŐDÖT

Indul a végelszámolás Makón

A napokban hivatalosan is megkezdődik a Háziipari és Kereskedelmi Kft. végelszámolási eljárása Makón. A cég dolgozói közül néhányan már találtak új állást maguknak.

Az egykori Háziipari Szövetkezet jogutódja, mint nemrégiben megírtuk, mindenekelőtt a könnyűipar általános válsága miatt került nehéz helyzetbe. Tavaly a 130 millió forintos bevétel mellett 20 millió veszteséget produkált, ennek hátterében pedig az olcsó munkaerővel dolgoztató távol-keleti konkurencia diktálta árverseny, illetve a mára túlméretezetté vált, kihasználhatatlan és drágán fenntartható telephely áll.

A társaság nem várta meg a csődöt, maga kezdeményezte a végelszámolást annak érdekében, hogy mind üzleti partnereit, mind dolgozóit ki tudja fizetni vagyonaiból. A döntés óta,

mint a nyugalomba vonuló cégvezetőtől, Forrai Ferenctől megtudtuk, elkészült a szakértői értébecsléseken alapuló vagyonleltár, és ebből már most biztosnak tűnik, hogy a Házi-

ipari Kft. minden követelést teljesíteni tud majd. Ugyancsak kidolgozták a végelszámolási ütemtervet, melynek végrehajtása a napokban kezdődik meg.

Forrai Ferenc júliusban még azt nyilatkozta lapunknak: reményei szerint a társaság valamilyen formában folytatni tudja majd a működést, hiszen jó hazai és nemzetközi kereskedelmi kapcsolatai vannak, amelyeket kár lenne kiaknáztalanul hagyni – egyébként speciális védőkesztyűket gyártanak a gumiipar számára, valamint hálóköntösöket, szabadidőruhákat, sőt seprűt is. Most úgy tűnik, ennek minimális az esélye – igaz, a dogozók várhatóan így sem kerülnek utcára. Néhányan egyénileg helyezkedtek el másutt, a többség viszont abban bízik, más cégekkel karöltve folytatódhat a megszokott munka Makón. Az Aradi utcai seprűkészítő részleget máris átvette egy szegedi vállalkozás – itt négyen dolgoznak –, de a fő részleg termelőegységei iránt is mutatkozik érdeklődés a megyeszékhelyről. A frekvencián levő központi telephely ingatlanegyüttesét viszont egyelőre nem sikerült értékesíteni.

A Háziipari és Kereskedelmi Kft. összesen negyvenkét embert foglalkoztat, termelése pedig a mostani formában az év végén fog leállni végleg.

SZ. I. M.

A dolgozók várhatóan nem kerülnek az utcára FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

LAPSZEMLE

Idén megszűnnek a papírrészvények

A tőkepiaci törvény értelmében idén december 31-ig minden papírfőnyomó létező részvényt dematerializálni kell, azaz be kell vonni és megsemmisíteni a papírokat. A részvényes jogai nem vesznek el, csak részvényei elektronikus adattá változnak, a papírok értékpapírszámlákra kerülnek – írja a Népszabadság.

A lépést minden tőzsdei cégnek meg kell tennie, sokan közülük már át is alakították részvényeiket. Az átalakítás után a tényleges részvényeket kilyukasztják, vagy felülbélyegzik, így azok érvénytelenné válnak. Ezt követően a megsemmisítés előtt még fél évig kell őrizniük a bankoknak és a brókercégeknek.

A tőzsdei cégeknek nem kötelező személy szerint értesíteniük a részvényeseket a dematerializálásról, elegendő egy nyilvános közleményben tájékoztatni a tulajdonosokat. Azoknak a részvényeseknek, akiknek még papírfőnyomó van a részvényeik, a dematerializálás előtt célszerű értékpapírszámlát nyitniuk egy banknál vagy brókercégnél, majd átadni a részvényeket, amelyek értékét jóváírják a számlán. Akinek nincs fizikailag a kezében a részvény, annak is meg kell győződnie, hogy a letéti számla kezelőjének van-e dematerializált részvényekre vonatkozó számlavezetési joga. Ha nincs, a részvényesnek át kell transferálnia papírjait egy olyan brókercéghez, amelynek megvannak a szükséges jogosítványai.

Az OPEC 30 dolláros olajára törekszik

Az olajár csökken, de azt akarjuk, hogy egészen 30 dollárig süllyedjen – jelentette ki Purnomo Yusgiantoro OPEC-elnök egy jakartai lapnak nyilatkozva. Az OPEC még szeptember 14-i ülése előtt át akarja tekinteni meglévő kapacitásait, hogy a tanácskozáson az esetleges kitermelés-emelésről döntsön. Az OPEC hivatalos kitermelési kvótája augusztus eleje óta napi 26 millió hordó,

de piaci elemzők szerint a tagországok valós kitermelése meghaladja a 29 millió hordót naponta. Múlt csütörtökön három hete legalacsonyabb szintjére csökkent az olajár, az OPEC adatai szerint nyersolaj-kosarának ára 40,45 dollár volt. Az északi-tengeri Brent könnyűolaj múlt pénteken hordónként 40,33 dollár volt októberi szállításra a londoni nemzetközi olajtőzsdén.

FÉL ÉVSZÁZAD

A Háziipari Szövetkezetet 1951-ben alapították. Egykor a makói térség egyik meghatározó vállalata volt, még a környező községekből is foglalkoztatót bedolgozókat. Fénykorában főként a szovjet piacra szállított, profiljába elsősorban a kötöttáru-készítés, a varrás, a horgolás és a kosárfonás tartozott. A volt szövetkezetek közül a városban – az alkalmazottak által alapított új cég formájában – ez tartott ki a legtöbbször.